

SLOVENSKI NAROD.

izhaja vsak dan zvečer, izumši nedelje in praznike, ter se v pošti prejema, za avstro-ograke dočas za vse leto 25 K., za poi leta 13 K., za četr leta 8 K. 50 h., za jeden mesec 2 K. 30 h. Za Ljubljane brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K., za poi leta 11 K., za četr leta 5 K. 50 h., za jeden mesec 1 K. 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo bres istodobne pošiljaljave naročnine se ne osira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 12 h., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h. Če se dvakrat, in po 8 h., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vratajo. — Uredništvo in upravljenstvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se bise govorijo posiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravljenstvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna Tiskarna“ telefon št. 85.

Državnozborske volitve.

Volilni shod v Domžalah.

Napredno narodna stranka hiti od zmage do zmage, od triumfa do triumfa. To je pokazal zopet impozantni volilni shod, ki se je vršil v nedeljo v prebujenih Domžalah. Zmagosno nastopa naša stranka povsed, med tem, ko si klerikalci ne upajo nič več nastopiti v javnih, velikih shodib, temveč sklicujejo samo zakotne shode po varnih zavetiših — v farovžih od tistega časa, kar je bil tako neusmiljeno tehen v Mirni peči njihov vojskovodja dr. Šusteršič, ali kakor ga zove ljudstvo sedaj, dr. Žlindra. Prapor narodno napredne stranke pa plapola visoko po vseh kraji naše domovine. Štefek, to toliki preganjanu, boječe in strahopežljivo revče, edino skuša še rešiti propadajoč klerikalno stranko; hotel jo je rešiti sramotnega poraza tudi v Domžalah, kar se mu je pa temeljito ponesrečilo. Kamor se prikaže on, tam je gotova naša zmaga. Pripeljal se je v Domžale z dopoludanskim vlakom, da bi pomagal organizovati ondotno klerikalno armado. Znani Strupi s svojim zgodovinskim prštom, mengiški kaplan Golf in tovarnar Cerar so mu bili zvesti pomočniki. Spravili so skupaj nekaj nad 40 svojih ovčic, ki so zasedli že pred 3. uro prostor sredi velike dvorane v gostilni g. Jermama, preden je prišel s popoludanskim vlakom kandidat splošnega volilnega razreda L. Jelenca. Dvorana je bila tako polna, da se ta ni mogel pririniti do govorniškega odrada, zunaj v veži in na cesti, pa je bilo vse polno volilcev, naših mož. Viharno, z ne-prestanimi živio klici so pozdravljali naši volilci g. Jelenca, vmes pa se je čul kak ponjen glas dahnovnih gospodov in njihovih prirepnikov „živio Šusteršič“, kar so naši pobili s klici: pereat dr. Žlindra in ven s črnimi! Ker se je videlo, da so prostori za toliko množico volilcev premajhni, sklenili smo, da hočemo zborovati na prostornem dvorišču g. Jermama. A sedaj začne kričati na vse grlo Štefek, boječ se za svoj ugodni prostor poleg govorniškega odrada: Preslepi nas hočeo, zato hočeo zborovati zunaj! Može krščanski, ostanite notri! Pa vse ni nič pomagalo, dvorišče, kamor si niso upali nasprotniki, se je napolnilo, zginili so in nismo jih videli več. Na predlog g. K. Janežiča se izvoli soglasno predsednikom vrli g. Luka Mlakar iz Lukovice, ki ga navdušeno pozdravljajo volilci. V svojem nagovoru pojasni važnost letošnjih državnozborskih volitev ter pozdravi zborovalce. Med govorom g. predsednika pa pride žandarmerija, ter nam zabranji shod pod milim nebom, ne vemo po čegavi iniciativi. Naši možje so temu oporekali, češ, da pripada dvorišče k hiši in je ograjeno, a nič ni pomagalo, morali smo zopet nazaj v dvorano, kamor pa niso mogli vsi naši volilci, ki jih je bilo prihitelo na zborovališče nad 500. Tu smo nadaljevali shod. Štefek je delal nemir, a naši so ga vrgli na cesto, kar se je zgodilo tudi z nekaterimi drugimi najetimi razgrajalcji, ki so hoteli delati zgago. Po nagovoru g. predsednika, dobi besedo kandidat Jelenc. V skoro eno uro trajajočem govoru razvije svoj program. Govori najprej o važnosti zborovih volitev in o težavnem in odgovornem poslu državnega poslanca. Potem preide na žalostne in krivične razmere onih stanov, za katerih zastopstvo v dunajskem parlamentu se po-

teza. Naš kmet hira pod vedno raztočim bremenom davkov, naš delavec si zaslubi komaj toliko, da si za silo okrepi onemogle ude s trdim kruhom, prisluženim s krvamimi žulji, in naš obrtnik in trgovec se le iz težke vzdržujeva vprsto ogromne konkurenco kateri je priskočila na pomeč ponesrečena gospodarska organizacija naših duhovskih nasprotnikov. Nove pijavke, ki so vzrasle med nami, so se zajedle v naš narod in ga hočajo ugonobiti le zaradi tega, da njim samim pride pod pest vse, kar more človeku olajšati bivanje v tej dolini solz. Dalje govorji o delavskem programu, posebno o tistih željah in zahtevah, ki se dado in se morajo uresničiti v bližnji prihodnosti v prid delavstva. Razpravlja o delavski mezdi, o omejitvi današnjega delavnika, o reformi bolniške blagajnice in zavarovalnice proti nezgodam, preskrbovanju obnemoglih in brezposelnih delavcev. Izjavi dalje, da bi se za splošno, enako, direktno in tajno volilno pravico potegoval bolj odkritosčno, nego njegov nasprotni kandidat dr. Šusteršič, ki s svojimi izjavami o razširjenju volilne pravice samo slepi svoje lahkovorne krš. socialiste, kar pokaže s tem, da hoče oropati ljudsko učiteljstvo volilne pravice. Potem govorji o kmetskem vprašanju, kateremu bi v slučaju izvolitve žrtvoval svojo najboljše moči. Slednji govorji o strankah, ki si stojita nasproti v srditem volilnem boju. Pokaže obe stranki v pravi luči ter pride do zaključka, da klerikalni strani ni mar za koristi kmetskega stanu, temveč le za svoj žep in neomenjeno gospodstvo. Volilci so pazljivo sledili govoru g. kandidata, in ga viharno odobravali, ter govornika na koncu govora vzdignili na rame in ga nosili med volilci po dvoranji. Potem priporoča se z ognjevitimi besedami g. predsednik Mlakar kandidaturo g. Jelenca in za IV. kurijo kandidaturo g. ravnatelja Pirca. Obe kandidaturi sta bili sprejeti soglasno z velikim navdušenjem. Da pa ne bo mogel kdo reči, da so imeli nasprotniki „dvetretinsko“ večino, pravi predsednik, pa pozovem tiste, ki so za dr. Šusteršiča, da naj vzdignejo roke. Pereat Žlindra, bil je odgovor, in nobena roka se ni vzdignila. Nato sklene g. predsednik impozanten shod. Zvečer je spremilo našega kandidata g. Jelenca na kolodvor 40–50 naših volilcev, in tam jih je presenetila dolga vrsta Strupijeve cohorte samih devic menda iz Marijine družbe, ki so se drle na vsa usta „živio Šusteršič“ ter kazale našemu kandidatu fige in se mu pačile. Tako je postal dr. Šusteršič v Domžalah babji kandidat. Naši volilci so reagirali, vzdignili Jelenca na rame ter ga nesli med navdušenimi živio klici v železniški voz.

Volilni shod v Slavinjah.

Dne 1. t. m. ob 5. uri popoludne vršil se je volilni shod, katerega je sklical politično in gospodarsko društvo za Notranjsko, v prostorih g. župana Hrenovške občine Jan. Debevec. Shoda udeležilo se je nad 120 samih volilcev obeh kurij. Gospod predsednik Fran Arko pozdravi navzoče volilce, obžaluje, da se kandidat g. Iv. Božič zbog bolezni ne more današnjega shoda udeležiti, otvorji zborovanje, ter da besedo g. dr. Drag. Treotu. Leta pojasnji navzočim v poljudnem govoru pomen sedanjih državnozborskih volitev. Volilci so pazljivo sledili izvajanjem gospoda govornika na kar je bila kandidatura gosp. Ivana Božiča za IV. ku-

rijo (kmetsko skupino) soglasno sprejeta, kandidatura gosp. Luke Jelenca za V. kurijo pa z vsemi glasovi proti onim navzočih socialistih demokratov iz Razdrtega, ki so se za svojega kandidata gospoda Kopača izrekli.

Volilni shod v Matenji vasi za občino Slavino.

Predvčeranjim zjutraj po službi božji vršil se je shod, ki ga je sklical gospodarsko in politično društvo za Notranjsko, za občino Slavino, v prostorih g. Al. Durjave v Matenji vasi. Shoda udeležilo se je nad 80 volilcev. Udeležba bi bila dokaj večja, ako bi se pripravne ura v ta namen dočila, kar pa z bogom shodov, ki so se vršili predvčeranjim še v dveh drugih krajih na Pivki ni bili mogoča. Shod je tudi tu otvoril predsednik omenjenega društva, g. Fran Arko in je opravičil kandidata gosp. Ivana Božiča, ki se radi bolezni ne more udeležiti shoda. Tudi tu so volilci po izvajanjih g. dr. Drag. Treota, kateremu je dal gospod predsednik besedo, kandidaturom gg. Božiča in Jelenca pritrdirili.

Volilni shod v Zagorju na Pivki.

V nedeljo ob 2 $\frac{1}{2}$. uri popoludne vršil se je shod v Zagorju na Pivki. Zbral se je red 200 volilcev iz Zagorja in sosednjih vasi tako, da se je moralno zborovanje vršiti na dvorišču hiše g. Faturja. Predsednikom shoda bil je izvoljen g. Al. Domicelj, trgovec v Zagorju, ki je otvoril shod in dal besedo g. dr. Drag. Treotu. Kakor na shodu v Matenji vasi in Slavinjah, sledili so navzoči volilci tudi tu pazljivo izvajanjem gospoda govornika ter so končno navdušeno pritrdirili kandidaturi gg. Ivana Božiča in Luke Jelenca, katerega je s toplimi besedami priporočal gospod nadnuditelj Drag. Česnik iz Knežaka. Po zaključenem shodu razšli so se volilci zatrjujoč, da se hočajo dne 12. in 18. t. m. vsi udeležiti volitve, da bode zmaga narodno-naprednih kandidatov tem častneja.

Volilni shod v Knežaku na Pivki.

Ta shod vršil se je v nedeljo ob 5. uri popoludne v šoli v Knežaku. Udeležilo se ga je nad 300 volilcev tako, da je bila ne le šolska soba polna, ampak napolnil se je tudi mostovž. Mnogo volilcev je moralno zastrel pomanjkanja prostora oditi, na prostem pa se shod ni mogel zastran pozne ure vršiti. Predsednikom shoda je bil izvoljen g. župan Jos. Čecek iz Knežaka. Tudi tega shoda se ni udeležil oboleni kandidat g. Ivan Božič. Gospod dr. Drag. Treo je tudi tukaj priporočal v poučnem in poljudnem govoru navzočim volilcem kandidata gosp. Božiča, navzoči član izvrševalnega odbora narodno-napredne stranke, g. Jos. Lavrenčič pa kandidata za peto kurijo gosp. Luka Jelenca, na kar sta bili obe kandidaturi z navdušenjem sprejeti.

Mnogobrojna udeležba volilcev, ne le iz Knežaka, ampak tudi iz sosednjih vasi Bač in Koritnice, kakor tudi ona v Zagorju so dokaz, da biva na starodavni Pivki zaveden kmetski narod, na katerega mora biti narodno-napredna stranka v vsakem obziru ponosna.

Iz Bučke, 2. decembra.

Danes priredil je g. Globočnik valed občno izražene želje pri nas volilni shod. Ob 3. uri popoludne zbral se je pod Pungerščeve gostilno vse polno naroda, kateri

je došlega kandidata navdušeno pozdravljal, da se je razlegalo daleč na okrog. Tudi pri nas se dani! Vse nas je bilo gotovo 300 do 400. Gostilniške prostore napolnili so potem samo volilci — bilo jih je nad 100, pred katerimi je Globočnik razvил svoj program. Burno smo mu pritrjevali! Prepričal nas je, da kmetsa zamore zastopati le kmet, kateri ve, s kolikimi teškočami se je kmetu boriti. Gromoviti „živio“ so se razlegali po končanem govoru po sobi in na cesti. Na vprašanje, kdo je za Globočnikovo kandidaturo, vignili so vsi roke, tako da je njegova kandidatura soglasno sprejeta.

Potem je priporočal krški župan kandidaturo g. L. Jelenca za 5 kurijo. Tudi ta kandidatura je bila soglasno sprejeta.

Ostali smo še nekoliko časa v prijetljiskem pogovoru skupaj. Da ni manjkalo navdušenih napitnic, umevno je samo ob sebi.

Ves shod se je izvršil v tako lepem redu. Le 2 volilca sta hotela shod preprečiti; ali kaj 2 proti toliki množici? Bila sta pred shodom na cesto postavljena. Naj vam še povem zgodovino teh 2 volilcev. O našem shodu zvedel je tudi g. Viljem. Priprje se torej v soboto na Bučko in sklice svoje pristaše skupaj. Naredili so načrt, po krškem receptu shod raznesti. Drobil za to pustil je gosp. Viljem tukaj. A kakor se na Krškem ni posrečilo, ravno tako tudi tukaj ne. Pili so sicer celo do poldne in popoldne do 3. ure, ali pokazala sta se samo 2 (njih imen nočemo imenovati!), ki sta cesto merila od jedne strani do druge. Čudili smo se zlasti jednemu, kateri se včasih še šteje za moža, da se je kazal v takem stanu. Gospod Vilko, daleč ste padli! Pomilujemo!

Shodi na Štajerskem.

Volilni shod v Šoštanju, katerega sta bila sklical gg. Hugo vitez Berks in dr. Ivan Dečko na 2. decembra t. l., bil je prav mnogobrojno obiskan od najodličnejših posestnikov in županov Šoštanjskega okraja ter od tržanskih volilcev Šoštanjskih. Shod izvolil je župana Šoštanjskega g. Ivana Vošnjaka za predsednika in gosp. Vinko Ježovnika, župana velenjskega za njegovega namestnika. Izvajanja obeh kandidatov so se živahnodobravala, ter se je enoglasno pritrdirilo obema kandidaturama.

Voline shode skliceta kandidata za kmetsko skupino Celje-Brežice g. Hugo vitez Berks in za mestno skupino Celje-Brežice g. dr. Ivan Dečko dne 8. t. m. v Mozirju in dne 9. t. m. v Ljubnem in Gornjigradu. V Mozirju bo shod v soboto dne 8. decembra ob pol 4. uri popoldne v hiši g. Ivana Tratnika p. d. Grabnerja; v Ljubnem v nedeljo dne 9. decembra do poldne ob pol 8. uri in v Gornjem gradu v nedeljo dne 9. t. m. popoldne ob 3. uri v čitalničnih prostorih (g. Jos. Mičuž). Narodni volilci dotičnih okrajev in trgov vabijo se k mnogobrojnim udeležbim.

V nedeljo imel je dekan Žičkar „pridigo“ v župnišču v Rajhenburgu. Tam je delil svojim ovčicam poseben poziv. Uprav tak je, kakor oni kacega klovna, ki pred šotorom vabi ljudi: „Herrrrein spazirt! —

Župnik Perjak je silno agitiral za Žičkarje, — toda propali so. Hodil je celo ponoči od hiše do hiše v družbi negečevljarja in lagal ljudem, da je vera v nevarnosti. Pravila sta ljudem, da je

narodna napredna naša socijalnodemokratična, da bomo, če zmagamo mi, po cerkvah pobrali srebrne kelihe, da bodo gospodje sveto rešnjo kri morali piti iz „glažev“!!! Nekaterim zavednim volilcem je pisal pisma, rekoč, da se gre za katoliškega in protikatoliškega kandidata, ter rotil jih, naj volijo ali njega, ali naj pa ostanejo doma.

V Koprivnivi je voljen župnik Prešeren. Ta je govoril na propovednici: Ne volite Hribarja! Hribarjanci nam bodo vzeli duhovnikom vse, da še zmesnega kruha ne bomo imeli!

* * *

Iz Ptuja, 1. decembra.

Volitve volilnih mož za peto kurijo v Ptujskem okraju niso nikakor izpadle tako ugodno za klerikalce, kakor njihovi listi poročajo.

Res je, da ima Žičkar v našem okraju večino, res je pa tudi, da bode mnogo volilnih mož glasovalo za Hribarja. Da je dobil Žičkar večino glasov, temu se pač ni žudit, ako se pomisli, da so se volitve volilnih mož vrstile izključno pod komando župnikov in kaplanov, kateri so se sami volilcem vsiliili za volilne može. Iz mnogih krajev dohajajo nam poročila o volitvah volilnih mož, kjer je povsod domači župnik predlagal sebe in svojega kaplana, ter mežnarja in organista za volilne može. Ker so postavili Ptujski Nemci kot svojega kandidata znanega nemčurskega kmeta Visenjaka za peto kurijo, in ker dobi socijalno-demokratični kandidat Čobal zlasti v Celjskem okraju precej glasov, je že danes gotovo, da Žičkar ne dobi absolutne večine, ter da pride, ako Hribar že ne zmagá pri prvi volitvi, kar je tako verjetno, vsaj med Žičkarjem in Hribarjem do ožje volitve, pri kateri je izvolitev Hribarja zagotovljena. Posledice tega nepotrebne volilnega boja pa naj klerikalci potem sami sebi pripšejo. — Kdor seje veter, žanje vihar!

* * *

Iz Šmarja pri Jelšah, 2. dec.

Pri volitvi volilnih mož za V. skupino je tukaj zmagal narodno napredni mož proti klerikalnemu kandidatu. Vsi trije farji so agitirali. Kaplana sta le v mraku in ponoči lazila od volilca do volilca, in sta se napolnjala za klerikalnega kandidata. Agitacija je bila tako tajna, da so narodno napredni možje šele na dan volitve izvedeli za njo, ko so prišli vsi trije črnkarji s tropo kmetov na volišče. Kmete so obkroževali kakor netopirji, da bi se jim nobeden ne izgubil. Nevarnost je bila, da prodere klerikalni kandidat Vičar, pa v zadnjem hipu so pridri napredajaki na volišče, in zmagal je narodno-napredni kandidat, ki bode oddal svoj glas za Dragotina Hribarja. Izmed tržanov sta glasovala za klerikalnega kandidata trgovec Loeschnigg in nadučitelj Jurkovič, o slednjem se ne čudimo, ker nam je znan kot farški podrepnik in ovaduh. Volilnim možem je bil izvoljen obče spoznavni župan g. Franc Ferlinc, proti katemu rujejo farji na vse jezuitske načine, in njihovi zvesti oproda pa jim pomaga. Tržani ne dajte se od farjev v kozji rog ugnati in ne verjemite tem potuhnjencem.

W Ljubljani, 4. decembra.

Mladčehi in obstrukcija.

Ker se v staročeških listih množič glasovi proti obstrukciji, so se oglasili „Nar. Listy“ tako-le: O tem, da je bila obstrukcija, v katero so bili naši poslanci letos v juniju tirani, opravičena, o tem so vsa mnenja jedina. Tudi Staročehi, med njimi dr. Matuš v svojem govoru, so to priznali, in mi res ne vemo, ali so se razmere izpremenile tako, da bi imeli naši poslanci povod, dosedano svojo taktiko opustiti. Nasprotno, od dne do dne se množič poročila, da smo šele pri začetku naših „skrajšav“. Ali je to morda vzrok, da obstrukcijo opustimo? Naj se nas razume prav. Mi ne stojimo na stališču, da naj se zastopniki češkega naroda zavežejo delati obstrukcijo za vsako ceno, saj živimo v državi, kjer se razmere izpreminjajo vsak dan, skoraj vsako uro. Tudi ni navada, da nasprotnik nasprotniku obesi pod nos, kar namerava. Toda upreti se moramo dokazovanju, kako velika nesreča bi bila, ako se začne obstrukcija iznova, in kaj vse bi se zgodilo s parlamentom.

Naši nasprotniki čitajo take članke, in kakor je nevarno povedati jim, da bomo obstruirali, prav tako je nevarno izjavljati, da pojdemo na vsak način v opozicijo. Najžalostnejše pa je, ako se trdi, da bo vsled obstrukcije parlament uničen. Nekateri politiki neverjetno naglo izpreminjajo svoje nazore.

Krüger v Evropi.

Po osemnajstnem prebivanju v Parizu se je Krüger odpeljal v Kolonijo, od koder odpotuje v Berolin. Veleprisrčen je bil Krüger sprejem, a še prisrčnejše je bilo slovo. Ves Pariz je spremil predsednika na kolodvor, in ovacije, ki so se mu prirejale med potjo in na peronu, so bile velikanske. Krüger je bil ginjen do solz. Baje ima dosti upanja, da njegova misija v Evropi ne ostane brez uspeha. Konzulu republike Oranje, Mosenthalu, je dejal Krüger pri ločitvi: „Glejte v bodočnost z zaupanjem!“ Krüger pa menda v Berolinu na dvoru sploh sprejet ne bo. Rodbinske in politične zveze med nemško in angleško vlado, oziroma med dvoroma so tako vplivne, da se premagujejo vse velikanske simpatije, katere goji nemški narod do Burov in posebej do Krügerja. „National-Ztg.“ je pisala te dni: V politiki nemške vlade ne bo spremenil in ne sme spremeni Krügerjev poset ničesar. Idejo razsodiča bi nemška vlada podpirala samo takrat, ako bi se izrekla zanjo Anglia na avtentičen način. To pa je, kakoršne so razmere danes, docela izključeno. — Najnovejša poročila trdijo, da Krüger ne pojde sedaj v Berolin, nego šele čez štiri tedne. Krüger odpotuje baje najprej na Holandsko, potem na Rusko in končno v Berolin. Brčas pa ga v Berolin ne bo, kajti zveza, katero je sklenila Anglia z Nemčijo glede skupne akcije na Kitajskem, onemogoča Krügerju vsako nado, da bi posredovala za Baro nemška vlada.

Slavlje stoletnice Prešernovega rojstva.

Došli so naslovne brzovkave:

Beligrad: Čestitam Vam današnju proslavu velikana jugoslavenskog. Narodu, koji takve ljudi radi, predstoji velika budučnost; a narod, koji tako, kao vi, svoje velikane poštuje i slavi, zaslужuje, da ih i ima. Sa svim srcem medju vama: ministar prosvete i cerkvenih poslova: Pavle Marinković.

Beligrad: Čestitam stogodišnjicu. Slava Prešernu i narodu! — Profesor Andre Gavrilović.

Beligrad: Srpsko novinarsko udruženje u duhu učestvuje u proslavi stogodišnjice slavnoga pesnika Franje Prešerna. Slava mu! — Predsednik Čurčić.

Beligrad: Čestitamo stogodišnjicu velikoga Prešerna. Slava narodu slovenskemu! — Redakcija „Zakonitosti“.

Brno: Slava Tebi največji pesnik slovenski! — Sax.

Dunaj: Primite i moj srdačni pozdrav k današnjoj stogodišnjici Vašeg velikog pjesnika. Na malenom domaćem obzoru odskočila ta sjajna zvezdica u toliko višine, da danas obasjava sav veliki slavenski svijet. — Jagić.

Dunaj: Stvarniku nesmrtnih poezij, prvaku slovenskih pesnikov, velikanu Prešernu kliče ob stoletnici njegovega rojstva: Večna slava! — „Slovenija“.

Građec: Graški slovenski visokošolci pozdravljajo častilce velikega Prešerna v naši beli prestolici. Slava spominu velikega genija Prešernovega! — Akademsko društvo „Triglav“.

Ivanec: Uzvišeno slavlje slovenskog velikana Prešerna najoduševljenije pozdravlja — Božidar Kukuljević Saksinski.

Karlovciv Sremu: Slava slavljuj slovenske književne zore. Slava braći, koja imaju i umeju da slave ljudi, kao što je Prešeren. — Redakcija „Brankova Kola“.

Krakovo: Duchem z wami, z oddali okrzyk mogę wznieść: Slowieńcom slawa, Preszernowi część! — Profesor Zawisłowski.

Praga: Rada kralovského hlavního města Pragy připojuje se k vaší oslavě stoletých narozenin slavného pěvce a buditele národa slovinského Františka Prešerna a s opravdovým obdivem kloní se před velkým duchem jeho. — Starosta: Doktor Vladimír Srb.

Praga: Učastníkům radostného svátku stoletých narozenin slavného pěvce slovinského naroda Prešerna zasyla ku dnešní slavnosti nejvroucněší svá blahořání a bratrský pozdrav: Společnost musea Království Českého. (Dalje prih.)

Pozor!

Pazite na legitimacije, da vam jih duhovníci in drugi klerikalni agitatorji ne pouzmajo.

Pazite na glasovnice, da vam jih nasprotniki ne popišejo.

Poučujte ljudstvo, naj klerikalcem ne da glasovnic in legitimacij v roke.

Dnevne vesti.

v Ljubljani, 4. decembra.

— **Osebne vesti.** Višesodni predsednik grof Gleispach je prišel včeraj inspicirat okrož. sodišče v Novem mestu, jutri pa pride v Ljubljano. Okr. sodnik v Kamniku g. Fran Garzaroni pl. Thurnlack je imenovan deželnosodnim svetnikom istotam, avskultant v novem mestu g. dr. Milan Škerlj pa sodnim pristavom v Mokronugu. — Gosp. dr. Fr. Göstl, ki je doslej služboval v dež. blaznici na Dunaju in v Klosterneuburgu, je postal asistent v privatni blaznici v Lainzu poleg Dunaju.

— **Slovena akademija v Zagrebu** je bila posvečena jubileju Prešernovem. V slavnostni dvorani je čital vseučiliški profesor, gospod dr. Mušič, rojen Slovenec svojo duhovito razpravo o Prešernovem „Krstu pri Savici“. Odličnega občinstva je bilo okoli 200 ljudij, ki so z največjim zanimanjem poslušali predavanje profesorja Mušiča. Predavatelj je pojasnil Prešernov epos in dokazal, da je Črtomir docela dosleden značaj. Črtomirja je pojasnil na podlagi Prešernovih poezij in je rekel, da sledi „Krst pri Savici“ iz značaja Preširna samega. Ko je dr. Mušič končal, ni bilo konca ploskanja navdušenega občinstva.

Poslušalec.

— **Prešernova slavnost na realki.** Tudi na c. kr. višji realki ljubljanski je bil dne 3. decembra 1900. pouka prost dan. Gospod ravnatelj dr. Junovic je odredil, naj v njenih razredih učitelji slovenskega jezikv v prvi prihodnji slovenski ur pri merino razlože svojim učencem, kdo in kaj je bil Prešeren, za višje tri razrede pa se je včeraj napravila primerna skupna slavnost. Ob 9. uri dopeludne so se zbrali višjerealci v največji šolski sobi. Šolska tabla je bila okrašena z Goldensteinovo sliko Prešernovega portreta, ki jo je oviral velik lovror venec. Tudi spored slavnosti s Prešernovo podobo in primernimi okraski je umetno zrisal neki sedmošolec. Ko stopejo v sobo gg. ravnatelj in profesorji, zapojo učenci Jenkovo „Strunam“ pod vodstvom g. Försterja. Nato je g. prof. Levec v daljem govoru opisal Prešerna kot izredno pridnega dijaka, ki se je že v srednjih šolah temeljito naučil slovenskega, nemškega latinskega, grškega, italijanskega in francoskega jezika ter si s tem znanjem čdpr pogled v literaturu stredobnih in novejših narodov. Govornik je nadalje v kratkem pregledu opisal razmere slovenskega pesništva pred Prešernom ter naposled razložil Prešernove zasluge za naš jezik in našo književnost. Po govoru je pevski zbor zapel Sattnerjevo pesem: Zjasni zvezde mu temne. Končno so dijaki deklamirali Aškrčev prolog o Prešernu, dalje Prešernove pesmi „Slovo od mladosti“, „Nova pisarja“, „Turški Rozamunda“, „Krst pri Savici“ (uvod), „Povodnji mož“ in Stritarjevo „Na Prešernovem domu“. — Vsa slavnost je imela prav presrčen in izpoduden značaj. Po slavnosti so dijaki z dovoljenjem g. ravnatelja ovenčali nagrobní spomenik Prešernovega rojaka in najdražjega prijatelja M. Čopa pri Sv. Krištofu z lovorjevim vencem.

— **Prešernova slavnost na cesarja Franca Jožefa** mestni višji deklški šoli se je vršila včeraj dopoldne ob prisotnosti g. župana Hribarja in g. ravnatelja Senekoviča na najsijajnejši način. V zeleno okrašeni dvorani je bil zbran ne le celo zavod z učiteljskim objektom, marveč tudi lep zbor narodnega ženstva ter zrl v obraz svojemu Prešernu, ki mu je lira bila ovita s trobojnico. „Strunam“ njegovim so gojenke pevke posvetile prvo točko, nato je

g. ravnatelj dr. Požar v poetično navdahnjenem govoru razkril pred nami podobe iz Prešernovega življenja in delovanja in trpljenja; njegovim besedam so s svojimi dovršenimi, čuvstva polnimi deklamacijami dale potrdilo gojenke gdene. Jenčič, Zenkovich, Pleško in Triller ter vse žele zasuženo priznanje. „Luna sije...“ odmeva rahlo, in v čarobni luči se prikaže živa podoba: slovensko ženstvo venča Prešerna. Opstovano se je zavdini zastor moral razgrniti zavzetemu občinstvu. — Slavno vodstvo in nadzirala dama, vedno požrtvovalna gdč. Wessner smeta čutiti ponos, da se je na mestni višji deklški šoli najlepše obnesla Prešernova slavnost, hvala pa gre tudi gg. umetnikoma Jakopiču in Groharju, ki sta pomagala aranžirati živo podobo, gosp. Siču, ki je oskrbel efektno razsvetljavo in gospodčnam gojenkom.

I.

— **Prešernova slavnost v dijaški in ljudski kuhinji**, se je vršila včeraj ob 11. uri dopoldne. Zbral se je mnogo povabljenega občinstva. Mej drugimi so bili navzočni župan Hribar dež. šolski nadzornik Končnik, ravnatelj Senekovič, gospa dr. Tavčarjeva in ves marljivo in nemorno delujoči odbor. Po lepem pozdravu je neki dijak jako dobro govoril o Prešernu. Po jedrnatem ogovorni načelniku gospoda Drelseta so dijaki zapeli dve pesmi na kar je g. stotnik vitez Zitterer imel pojavljen in navdušen govor, v kateri je častitljivi rodoljub vplet mnogo zanimivih spomin izza svoje mladosti. Da se je moglo dijake pogostiti zato gre zahvala raznim dobrotnikom, izmej katerih naj omenimo gg. župana Hribarja in tovarnarja Gasnerja, ki sta darovala po 25 gld, in vinotržec gg. Lenčeta in Vodnika, ki sta omogočila, da se je dijakom postreglo tudi z vinom.

— **Popravki žegnanih in nežegnanih hujščačev.** „Slovenec“ je spoznal, da on in njegovi kaplani niso zmožni dostoje polemike. Ker pa ve, da so včerino preštudirali slavno moralo sv. Liguorija in drugih tacih poštenjakov, in da znajo tako lagati, da kar nebo zatemni od teh duhovniških lažij, zato pozivlja vsacega popiča, ki je bil omenjen v našem listu, naj nam pošlje popravek. In zdaj sede duhovníci in neduhovníci za mizo in kuje popravke kar se da. Ti popravki so nam šele razkrili, kako mojstrski znajo nekateri duhovníci lagati. Tako nam je kaplan Rihar poslal ta-le popravek: Ni res, da je poljski kapelan prišel tisto ne-deljo (ko so zadnjič hoteli socialni demokratje zborovati v gostilni pri Bojtu, vulgo Auerju pri D. M. v Polju) zjutraj k njemu, ga nagovarjal k temu, (da bi jim odpovedal gostilno), in mu obljudil, da mu bo župnik povrnil vse, kar bo imel izgube; res pa je, da poljski kapelan z Aurom, predno je shod odpovedal, niti besedice glede shoda ni spregovoril, niti ga k odpovedi nagovarjal. — Pri D. M. v Polju, dne 30. novembra 1900. — Matej Rihar, poljski kapelan. — Poštenjak Rihar seveda laže. Kar smo poročali, to je prizadeti gostilničar sam pripovedoval. Mož je klerikalec, in gotovo ni delal krivice kaplanu in župniku. Pa kaj to, če je tisočkrat res, kaplan se zlaže in stvar je v redu. — Tudi slovečki klanfarjev Tone iz Št. Vida nad Ljubljano je v potu svojega obraza skoval popravek. Brčas je misil, da tako lagati kakor duhovníci, zna tudi on, če prav ni bil v lemenatu. Klanfarjev Tone nam piše: Ni res, da sem podpisani prav po dr. Šusteršičevem receptu opeharil za volilno pravico gg. učitelje, res pa je, da jaz nisem sestavljal volilnega imenika, ker sem bil tedaj na razstavi v Parizu. Isto tako ni res, da sem jaz koga drugega izpustil iz volilnega imenika za državnozborske volitve — V Šent Vidu nad Ljubljano, dne 1. decembra 1900. — Anton Belec, „klanfarjev Tone“ župan. — Če misli klanfarjev Tone, da je s tem odvalil od sebe odgovornost za to, da so bili iz imenika volilce izpuščeni gg. učitelji, g. Miklav in več drugih volilcev V. kurije, se tako moti. § 25 državnozborske volilnega reda določa izrečno, da ima imenik volilcev sestaviti župan, in da ima župan predpis imenika predložiti glavarstvu. Kdo drugi razen župana sploh ni bil opravičen sestaviti in predložiti imenika volilcev. Dotični imenik je torej ali neveljav, če se je sestavil in predložil brez vednosti župana, ali pa se je klanfarjev Tone, po milosti fajmoštra Gregorja cesarski namestnik v Št. Vidu, v svojem popravku grdo — zlagal.

— Šusterščeva blamaža v Gorici. V soboto se je vršila pred goriško poroto tiskovna obravnava proti uredniku klerikalne „Gorice“ na zatožbo gosp. A. Gabrščeka vsled znanega napada zaradi „Goriške ljudske posojilnice“. Obravnava je trajala od 9. zjutraj do 2¹/₂, po polnoči. Končala je s soglasno odsodbo porotnikov. Kazen je pa prav mila: glasila se le na 100 gld. globe in troške. Kdor pozna razmere, se temu ne bo čudil. „Gorica“ je imela kar dva zagovornika! In čujte, ljudje božji: jeden je znani žid dr. Raimondo Luzzatto in drugi mali bog kranjskega klerikalizma — dr. Šusteršič. Nič čuda, ako ga je zapustil sv. Dub, ko je prestopil kranjsko mejo, da bi v družbi z židom davil tega preklicanega Andreja Gabrščeka. Prav divna slika je to bilo videti, kako sta ta dva moža v veliki prijaznosti med seboj sipala ogenj in žveplo na tožitelja. Šusteršič je bil dolgo prav impertinentno držen; z židom sta se nasmihala in se rogala vsem predlogom in vprašanjem od strani obtožitelja, dokler si ni dr. Stanič prav rezko prepovedal toliko klerikalno-židovsko brezobraznost, zavrnivši zlasti Šusteršča, da nam Goričanom njegova navzočnost celo nič ne imponuje. — Naši rojaki so bili prav radovedni, kako bo nastopal ta veliki govornik, katerega navduhuje sam sv. Dub. Toda varali smo se vsi, pa tudi on, ki je menda menil, da bo imel pred seboj svoje kranjske kmete, katere „farba“, kakor on hoče. Govoril je tako, kakor kak nadut pop na prižnici; v bombastično pričarskem tonu je spravil poslušalce kar v smeh, a konec je bil — popoln fiasko. Dr. Stanič mu je korenito posvetil nazaj v Ljubljano, da je kar izginil še pred koncem obravnave. Najbrže je tudi slutil, da je zanj najbolje, ako kar na tihem izgine, sicer bi utegnil doživeti odhodnico, katero bi si dobro zapomnil za vse žive dni. Obravnava je pa dokazala zopet enkrat, kako nevarna je klerikalna sodrga časti in poštenju svojega bližnjega. Tu smo videli cel komplot klerikalcev, da bi oškodoval ugled, kateri uživa A. Gabršček. Toda ni se jim posrečilo. Porotniki so soglasno potrdili prvo vprašanje (— izključivši s 7 glasovi dvoje okolnostij, ki se s toženim člankom nista docela ujemali —), in istako soglasno so zanikali dodatno vprašanje, ali je doprinešen dokaz resnice. Porotna klop je bila sestavljena iz 7 Italijanov in 5 Slovencev, kajti dr. Luzzatto je izključil 9 najinteligentnejših Slovencev? Ali ni to zanimivo? In vendar hoče biti „Gorica“ slovenski list! Tudi je skušal pridobiti italijanske porotnike za se s prav držnim udrihanjem po Gabrščeku, katerega je slikal kot najhujšega sovražnika Italijanov, opominjaje posebno trgovce, ki so vsled njega že silno trpeli. — Med italijanskim občinstvom je nastalo sicer živahno odobravanje, ali italijanskim porotnikom na čast treba priznati, da so ostali bladni in so sodili povsem stvarno in nepristransko. — Tako ni prav nič pomagala zveza goriškega žida s kranjskim „sv. Dubom“.

— Slovensko gledališče. Opozarjamо slavno občinstvo na nočnjo tretjo slavnostno predstavo v gledališču, katere zanimivi vspored smo že včeraj objavili. Predstava se vrši na korist Prešernovemu spomeniku. — V četrtek, 6. t. m. igra se prvkrat na slovenskem odru velenzanimiva in v zadnjih letih na vseh gledaliških odrih posebno priljubljena šaloigra „Pri belem konjičku“, v kateri imata glavni ulogi gospa Polakova in gospod Verovšek.

— Za koncert „Glasbene Matice“, kateri se vrši v nedeljo, 9. t. m. na korist Prešernovemu spomeniku pridajo se sedeži in vstopnice v trgovini g. J. Lozarja na Mestnem trgu.

— Štrajk dunajskih mesarjev. Dunajski mesarji so sklenili na svojem velikem shodu v nedeljo, da ne kupujejo več živine ne prašičev na dunajskem živinskem sejmu, ako vlada ne spremeni tržnega reda. Zahtevajo tudi, da se zopet sme uvažati klavna živina iz Rumunske. Ta sklep so res včeraj izvršili, zato ni noben mesar hotel niti enega goveda kupiti. Tako se ima zgoditi tudi danes na prašičjem semnju, koder je naznanjen privoz 12000 prašičev. S tem, da hočejo mesarji odvzeti Dunajčanom meso, mislijo prisiliti vlado, da se ukloni njihovim zahtevam. Če bi mesarji svoje zahteve dosegli, bila bi avstrijska ži-

vinoreja silno oškodovana, zato se je c. kr. kmetijska družba kranjska obrnila danes telegrafično na ministersko predsedništvo ter na ministerstvo za notranje zadeve in za kmetijstvo, da se zahteve, v kolikor škodujejo naši živinoreji, nepogojno zavrnejo.

— Ljudska knjižnica na Ponikvi. Okrožno glavarstvo v Celju se je s svojim odlokom, da si je treba izposlovati za ljudske knjižnice posebne koncesije, naravnost osmešilo. Dotični uradnik, ki je izdal ta pameten odlok, menda ne ve, kaj so ljudske knjižnice in kakšen namen imajo, sicer bi jih ne bil stavil v jedno vrsto s knjižnicami, ki so obrtno podjetje in ki donašajo imejitelju zasluge. Ljudska knjižnica na Ponikvi posluje brezplačno, kakor farne knjižnice, za katere po naredbi ministrstva za notranje stvari z dne 5. junija 1895 štev. 5087 ex 1894 tudi ni treba imeti koncesije. Ta ministrska naredba odloča izrečno, da za neobrtniško izposojevanje knjig in časnikov ni treba obrtne koncesije in ne kakega oblastvenega dovoljenja. Celjsko okrajno glavarstvo seveda ne pozna te ministrske naredbe, ali jo pa noč poznati. Ustanovitelj ljudske knjižnice na Ponikvi, magistratni svetnik Fran Podgoršek, je vložil proti odloku okrajnega glavarstva v Celju ugovor, oziroma pritožbo, in bode tako vlada imela priliko se poučiti, kake neopravičene ovire delajo njeni uradniki razširjevanju ljudske omike in izobrazbe Drugod, n. pr. na Nemškem, pospešuje vlada ustanovljenja ljudskih knjižnic, pri nas pa se stavijo ovire, naravno, ker prevladuje mnenje, da je ljudstvo tem srečnejše, čim manj ve in čim manj je izobraženo.

— 25.000 goldinarjev romu iz Ljubljane na Ogrsko! Pretečeno soboto vršila se je pred c. kr. deželnim sodiščem v Ljubljani pod predsedstvom g. svetnika Poleca in v navzočnosti g. svetnika Wengerja ter g. sodniškega tajnika dr. Toplaka kako interesantna civilna razprava, pri kateri se je šlo za celih 25 000 gold. ali 50.000 kron; — ta pravda je tem zanimivejša, ker je postal preporno vprašanje, komu pripada dobitek 25.000 gld., kateri je bil zadel s srečko št. 24.556 ljubljanskega mestnega posojila iz leta 1879. — Kakor vsako leto vršilo se je žrebanje imenovanih sreč tudi dne 2. prosenca leta 1890; nihče se ni oglasil, da bi dobitek 50.000 kron dvignil pri mestni blagajni ljubljanski; stvar je ostala na tihem do leta 1896; tega leta nastopil je neki trgovec po imenu Karstens iz Hamburga z neko prošnjo hamburškega sodišča, in dal prepoved za izplačilo navedenega dobitka, češ, da je njegov trgovinski tovariš z imenom Luk, kateri mu je izneveril baje več tisoč gold narjev, mu baje že leta 1891. pokazal original „ljubljanske srečke“, katera je zadebla 1. 1890. glavni dobitek. — Karstens še navaja, da si je takrat v pričujočnosti dveh prič na posebnem listku zapisal isto številko srečke s poznejšo dognanim glavnim dobitkom, in da je tedaj očividno Luk bil pravi lastnik omenjene srečke; mestni magistrat je seveda moral sodno prepoved spoštovati in se še dobitek do danes ni izplačal. Sedaj pa pridemo do romantične osode večkrat navedene srečke! Na Ogrskem v neznatnem mestecu zamri je leta 1882. žid Martin Kečkemetz, zapustil je ženo in tri male otroke; svak vdove pa je živel v Budimpešti, in je sorodnici vdovi svetoval, da si nakupi nekaj sreč. Zares je glasom avtentičnih računov banke „Merkur“ v Pešti svak za vdovo Klaro Kečkemetz kupil dve „ljubljanske srečke“ iz leta 1879. meseca marca 1882. in vdova jih je shranila; leta 1889. morale so se vse in ozemske srečke tako v Avstriji kakor tudi v ogrski kronovini uradno „preštempljati“, in še isto leto je vdova Kečkemetz srečko št. 24.556 izročila svojemu sinu Arpadu K. v Pešti, da preštempljanje preskrbi; to se je zgodilo in srečka se zopet materi vdovi izroči. — Nihče se ni več za to srečko zmenil in meseca januvarja leta 1900. podarila je vdova Kečkemetz isto srečko svojemu jednemu sinu, ko jo je ta obiskal. Sin, sedanji tožitelj, pregledava listino o iztrebanju in najde v knjigi „Merkur“ med „restanti“, da je srečka št. 24.556 bila iztrebana; poslal je srečko v neko banko in ond izvedel, da je glavni dobitek 25 000 gold. prišel na njegovo srečko; naravno je, da je veseli imejitelj srečke (tožitelj Arpad Kečkemetz) po neki banki poslal srečko na

kranjsko hranilnico v Ljubljano, da ta izposluje izplačilo dobitka; a glejte, mestna blagajna v Ljubljani zabranjuje izplačilo z ozirom na gori navedeno sodno prepoved iz Hamburga. Arpad Kečkemetz poprašuje po zadržkih in se mu razjasni, da je neki Luk svojemu tovarišu Karstens v Hamburgu vsled izneverjenja več tisoč mark dolžan postal, in da je potem Karstens segel na svoto, baje po srečki Luka pridobljeno in prepovedal izplačilo. — Dokazalo se je pri sobotni razpravi, da vdova Kečkemetz ves čas od leta 1882. do 1900. srečke št. 24.556 ni izdala iz svojih rok, razun le jedenkrat, in sicer leta 1889. za „preštempljanje“, in da je šele letos meseca januvarja to srečko podarila svojemu sinu, tožitelju; sin pa sedaj tožbenim potom zahteva, da se pripozna njegova lastnina na vedeni srečki, katero ima še danes in jo tudi sodišču v izvirniku predloži, da se prepovedi iz Hamburga itd. kot ničevni proglašijo in njemu izroči dobitek v omenjeni svoti. — Tožitelj Arpad Kečkemetz je tudi dokazal, da niti Luka, niti tovariša Karstensa v Hamburgu ne pozna, da nikoli ž nima ni občeval, in da je gotovo le velika lumperija od strani Luka, kateri je že leta 1895. iz Hamburga baje v Ameriko pobegnil, vso to spletkarijo provzročila Mati tožiteljeva — povsem poštena ženska — je pod prisego vse te merodajne okolnosti potrdila in predsednik, kateri je vso obravnavo strogo in jako vestno vodil, razglasil je v pozni noči razsodbo sodnega dvora tako: da je Arpad Kečkemetz po vsej pravici pravi lastnik srečke št. 24.556 postal in ostal, in da se mora njemu dobitek 50 000 kron izplačati. — Ta slučaj zopet kaže, kako je treba paziti v denarstvenih zadevah, in da je zvijača nekaterih ljudi tolika, da se zares moramo čuditi, kako se še dandanes takšne drage pravde na tako dvojniki podlagi kujejo, in se skuša celo oblastva prevariti; tedaj pazite, da Vam kdo kakšne srečke ne izmuze na isti način, kakor tu navedeno!

Sedaj pa bodo lepi denarji 50 000 kron romali iz Ljubljane v daljno Ogrsko na srečo židovske obitelji; — zadnji se je po obravnavi zahvalil predsedniku z besedami:

„Ich gratuliere zu der ausgezeichneten Rechtspflege in Oesterreich, ich muss sagen, bei unsbätte ein Ausländer dieses Recht uso schnell nicht gefunden.“ Razsodba je gotovo pravo zadebla, kajti po razglasjenju iste prejel je zastopnik Karstensa brzjavko, da je zadovoljen s svoto 1000 kron, beri jeden tisoč kron, katera svota se mu je bila v zadnjem trenutku pred sodbo potom poravnave ponudila.

— Nova slovenska revija. Včeraj se je začelna tiskati na Dunaju slov. revija „Jug“. Prva številka izide v 5000 iztisih.

— Posojilnica v Ribnici. Meseca novembra t. l. učnalo je 131 strank 44.595 K 24 vin., vzdignilo 111 strank 33.259 K 75 vin., posojila pa se je izplačalo 18 strankam 28.587 K 34 vin. — Promet za mesec november iznaša 181.565 K 90 vin.

— Zasačeni tatici. Na Miklavževem sejmišču klatili sta se danes dve delavci iz predilnice, sestri Lenarčič, stanjuči na Črnučah pri Francu Bedenk. Ti pobožni ženski, ki sta živa priča, da jabolko ne pada daleč od drevesa, sta kradli po štanah kakor dve sraki. Prav ko je jedna pobasala par rokovic, so jih zasačili, in pri njih našli več ukradenega blaga. Razkačeni prodajalci so začeli tatinski devičarici pretepati, toda ti sta se iztrgali in zbežali. Daleč nista prišli. Na Dunajski cesti ju je dohitel mestni redar in ju odpravil na rotovž.

— Na Tržaški cesti je bil najden zavitek blaga v vrednosti 20 do 24 K. Kdor ga je izgubil, naj se oglesi pri krojaču Leopoldu Škrli po domače Kovačevem Poldetu na Viču.

— Iz ljubosumnosti je napadel v soboto zjutraj Binderjev mizarški pomočnik A. Z. tovarniško delavko Franciško Potočnikovo in jo vrgel dvakrat v blato na cesti.

— Sprašata se predvčerajšnjim na sv. Martina cesti Ranzingerjev hlapec Franc Piletič in Ignac Celber, hlapec v tovarni za lep. Piletič je baje imel nož v roki in je Celberja pričakal, na kar ga je ta prikel in vrgel ob tla.

— Arestovanje. Mestna policija je prijela danes Franceta Pastarcha z Vrhniko, ki je ukradel 2. t. m. mizarju Ivanu Šusteršiču v Vižmarjih dveuri, tri srebrne ve-

rižice, štiri zlate prstane, štiri srebrne prstane, zlate ubane, zlat križec in srebrni križec.

— Tat v cerkvi. Franc Knez, cerkovnik v nunski cerkvi, je zasačil danes zjutraj v cerkvi, v spovednici tata Heriberta Bernaka iz Pilgrama, ki se je bil zvečer utihotaplil v cerkev in je hotel krasti. Poskušal je ulomiti v pušico, pa je ni mogel odpreti. Imel je pri sebi tudi lep in teršice namazane z lepom, s katerimi je skušal loviti vinarje iz pušice. Tata so prijeli in izročili sodišču.

— Tatvina. V sv. Petra cerkvi je bil ukraden mesarjevi ženi K. B. dežnik. Žena je tatico pred cerkvijo zasačila in ji odvzela dežnik.

— Havelok je ukradel laški delavec Gajetan Bisaro črevljarskemu pomočniku Antonu Klemenčiču včeraj zjutraj v neki gostilni v Krojaških ulicah. Tatu je zvečer policija izsledila in aretovala.

— Izginil je delavec Karol Bokar. Pogreša se že od 30. novembra. Ta dan so ga ob 11. uri ponoči videli v gostilni v Cerkevih ulicah št. 21. Bil je precej vinjen.

— V Krischevi kavarni na Tržaški cesti je bil v nedeljo ponoči nastal velik prepir, katerega so provzročili nemški nacionalci s petjem „Die Wacht am Rhein“ in s kričanjem „Heil Bismarck“.

— Izgubljene reči. Neka dama je izgubila na poti od Starega trga do Šolskega drevoreda zlate uhane z dijamanti.

— Corrigendum. V naše včerajšnje poročilo o volilnem shodu v Dvoru urinila se je pri govoru g. dra. Trillerja neprijetna tiskovna pomota. V 31. vrsti 1. predala druge strani glasiti se ima označba „najzaslužnejši ljudski učitelj“ pravilno „najslabši ljudski učitelj“. Potem stoprav ima dotični stavek pravi in razumljivi pomen.

* Harem. Soprogarumunskega konzula Rosetti-Saulsenja v Solunu se je zaljubila v sina valija. Turek je damo pregorobil, da je mož ušla ter se preselila v njegov harem. Konzul je šel osebno iskat svojo ženo, ki pa mu je rekla, da se ne vrne nikdar več, ker je varemuhu docela srečna. Črez nekaj dni so zginili konzulu tudi otroci. Odvedla jih je mati v barem. Konzul je otroke zahteval nazaj, in mati jih je tudi takoj vrnila. Konzul je s tem zadovoljen.

Telefonska in brzjavna poročila.

Novo mesto 4. decembra. Globočnik je imel danes v Novem mestu shod volilcev. Velika telovadnica je bila do zadnjega prostora polna kmetovalcev. Navzočnih je bilo nad 1000 volilcev. Globočnikova kandidatura je bila z burnim odobravnjem sprejeta.

Praga 4. decembra. „Nar. Listy“ poročajo, da se je pri finančnih in carinskih oblastih z včerajšnjim dnem deloma uvedlo nemško uradovanje s češkimi strankami ter pozivljajo zlasti trgovce in obrtnike na odpor.

Frankobrod 4. decembra. „F. Ztg.“ javlja, da je ruski car hotel za nekaj časa priti v Italijo, da je pa italijanska vlada odklonila odgovornost za njegovo osebno varnost.

Kolonija 4. decembra. Sinoči so bile tu velike demonstracije za Bure in proti Angležem. Demonstrantje so z angleškega konzulata strgali grb.

Bruselj 4. decembra. Krügerjev namen, doseči intervencijo v prid Buron se je po mnenju diplomatskih krovov izjalovil s tem, da je Nemčija odrekla svojo pomoč, vsled česar se nizozemska kraljica ne more oprijeti iniciativ.

Poslano.*

Z ozirom na govorice, ki se širijo po Ljubljani glede Prešernove slavnosti, izjavljajam za svojo osebo in za stalno družbo v „Narodnem domu“, da nismo v nobenem oziru uplivali na način prireditve te slavnosti, in da smo za dotične predpise odpora za Prešernovo slavnost izvedeli še iz časopisov in po vabilih.

Profesor Pirc.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Darila.

Za Prešernov spomenik. Ob priliki otvoritve vinarne „Pri roži“ pri izbornem Colariču in rujnem teranu, nevabljeni svetje, brez fraka demokratje, ob stoletnici rojstva pevca-velikanca s pripombo:

„Otvorili smo „rožo“

Prav z demokratsko kožo;

Nabrali pa 66 krov

Če prav ni nobeden baron.“

Condurango Malaga vino.

(Želodec krepčajoče vino.)

Sunja, 23. septembra 1898.

Blag. gospod M. Leustek, lekarnar v Ljubljani. Rad priznavam, da je Vaše Condurango Malaga vino pristno. Deluje posebno dobro pri želodčni boli, krepí telo, lajša in vzbuja slast do jedij.

Dr. J. Folnegovič,
(9-49) obč. zdravnik.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 18. novembra: Ana Janeš, zasebica, 83 let, sv. Petra cesta št. 10, srčna hiba. — Josip Windiš, strojni nadzorovalec, 66 let, Dovozna cesta št. 2, krvarenje pljuč.

Dne 29. novembra: Franja Poček, odvetniškega koncipienta žena, 21 let, Dolenska cesta št. 8, jetika.

Dne 30. novembra: Julija Ham, mesarjeva hči, 3¹/₄ leta, Trnovski pristan št. 24, črevesni katar.

Dne 1. decembra: Ana Vizjak, računskega revidenta žena, 41 let, Gradaške ulice št. 8, malokrvnost.

V deželnih bolnicah:

Dne 26. novembra: Uršula Remc, delavčeva žena, 62 let, srčna hiba in vodenica.

Dne 27. novembra: Pavla Anderkul, prodajalka, 23 let, vnetje ledic. — Ivan Likovic, kajžar, 60 let, pljučnica.

Meteorologično poročilo.

Vrhina nad morjem 806,5 m. Srednji snižni tlak 786,0 mm.

Dec.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Kesapečevanje v mm.	Vetrenje	Nebo	Predvarjena v. 24 urah
3.	9. zvečer	738,7	—	1:1 sr. svzvod	jasno	
4.	7. zjutraj	739,8	—	3:3 sl. svzvod	oblačno	00 mm
.	2. popol.	738,7	—	0:8 sl. svzvod	oblačno	00 mm

Srednja včerajšnja temperatura 10°, normalne: 01°.

Dunajska borza

dne 4 decembra 1900.

Skupni državni dolg v zlatih	9840
Skupni državni dolg v srebru	98—
Avtrijska zlata renta	116,45
Avtrijska kronска renta 4%	98,45
Ogrska zlata renta 4%	116,75
Ogrska kronска renta 4%	91,65
Avtro-ogrsko bančno delničico	1694—
Kreditne delničice	67,6—
London vista	240,15
Temški drž. bankovce na 100 mark	117,57 ¹ / ₂
50 mark	23,51
50 frankov	19,16
Italijanski bankovci	90,70
10. řm. cekini	11,34

Poštna in brzjavna upraviteljica

■ Išče službe. ■

Ponudbe pod „št. 200“ upravnosti Slov. Naroda“. (2446—4)

Razglas.

Podpisano županstvo razpisuje četrtto

službo občinskega redarja

z letno plačo 800 kron, službeno obleko in prostim stanovanjem.

Prosilci, le neoženjeni, morajo biti zmožni obeh deželnih jezikov, dosluženi orožniki, ali pa že več časa kot redarji v službi, in ne čez 40 let starji.

Prošnje s prilogami naj se pošljejo do 15. grndna t. l. na županstvo Trbovlje.

Vstop v službo po dogovoru.

Županstvo Trbovlje

dne 30. listopada 1900.

Župan: Roš.

(2488—1)

Nova pijača

(2469—3)

„Ljubljanska kreditna banka“
v Ljubljani
Špitalske ulice št. 2.

Nakup in prodaja vseh vrst rent, državnih papirjev, zastavnih pisem, sreček, novcev, valut i. t. d. po najkulantnejših pogojih. (1877—69)

NAJLEPŠE PRAZNIČNO DARILOI

V NOBENI SLOVENSKI HIŠI SE NE BI SMELE POGREŠATI • • • • •

POEZIJE

DOKTORJA

FRANCETA

PREŠERNA

UREDIL SKRIPT. L. PINTAR

ILUSTRIRANA IZDAJA, SEŠITA 5 K, V PLATNU VEZANA 6:40 K, V USNJO VEZANA 9 K. NATISNILA IN ZALOŽILA IG. RL. KLEINMAYR & FED. BAMBERG V LJUBLJANI • • • DODIJAVAJO SE PO USEH KNJIGOTRŽNICAH • •

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1900. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m po noči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd; čez Klein-Reifing v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 17 m zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. V oktobru in aprili ob nedeljah in praznikih v Linc. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m dopoldne osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifing v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Hebr, Franzove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Osobni vlaki: Ob 6. uri 54 m zjutraj, ob 1. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 55 m zvečer. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trža. Ob 5. uri 15 m zjutraj osobni vlak z Dunajem via Amstetten, Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovičih varov, Hebr, Marijinih varov, Plzna, Budejevic, Solnograda, Linc, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovec, St. Mohorja, Pontabla. Ob 4. uri 38 m popoldne osobni vlak z Dunajem, Ljubna, Selzthal, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osobni vlak z Dunajem, Ljubna, Beljak, Celovec, Pontabla. V oktobru in aprili ob nedeljah in praznikih v Lincu. — Proga iz Novega mesta in Kočevje. Osobni vlaki: Ob 8. uri in 21 m zjutraj, ob 2. uri 32 m popoldne in ob 8. uri 48 m zvečer. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 8 m popoldne, ob 6. uri 10 m zvečer.

Spretné, solidne potovalne uradnike (akviziterje)

za vse zavarovalne stroke vsprejme proti visoki proviziji, s šasoma tudi s stalno plačo tukajšnji glavni zastop stare, na Kranjskem že dolgo posluječe tuzemske zavarovalnice.

Lastnoročno pisane ponudbe naj se pošljajo pod: „akviziter 25“ upravnosti Slov. Naroda“. (1531—36)

Prošnja.

Slavnemu občinstvu bi ponovil svojo prošnjo, ako bi mi hotelo kaj pomagati, ker ležim bolan od 7. maja 1899 brez vse pomoci; Žena, ki mi je umrla 28. januarja 1898, mi je zapustila stiri nepreskrbljene otroke od 10. do 16. leta. Zdaj pa nimam nobene pomoći, star sem pa že 76 let. Zato naj bi prosil ponizno kake pomoći.

S spoštovanjem (2487—1)

Anton Volč

Stranska pot št. II v Trnovski fari.

Praktičen

komptearist se vsprejme.

Kompetenti naj se blagovolje osebno predstaviti v pisarni zaloge moke in piva na Marije Terezije cesti št. 2 v Ljubljani. (2486—1)

Ant. Ditrich.

Izdelovatelj vozov Ban

Dunajska cesta št. 31

ima na prodaj po zelo nizki ceni sledeče

VOZOVE:

1 broum že vvožen, 3 nové polkrite vozove, 2 lepe saní, 1 landauer in raznovrstne prevozne vozove. (2490—1)

Učenca

iz dobre hiše, sprejme v špecerijsko trgovino Vekoslav Dolničar v Ljubljani (Vodmat). (2474—2)

Istotam se kupi dobro ohranjena

blagajnica.

Največjo bliščobo daje perilu

Amerikanska škrobova pasta

v pušicah po 24 in 12 kr.

Vporaba priprosta in štedljiva.

Dobiva se (2023—55)

„pri postiljonu“

nasproti glavne pošte.

Polno nadomestilo za francoski Cognac dajejo znamke starorenomiranih tovarniških firm. (2485—1)

Gróf Keglevich István utódai

Promotor. Ustanovljeno 1882.

(Grofa Štefana Keglevicha naslednik.)

Ti kognaki so zaradi svojih izbornih kvalitet tako razširjeni in so znamke *, **, ***, extra ***, in V. S. O. (Fine Champagne d'Hongrie.)

Povsed na prodaj. —

Za 20 kron

se dobe dolgi

paletoti za dame

in tudi najfinje izdelani s pravimi perzijskimi, skungs, bobrovimi in jealskimi ovratniki z reverzom, nadalje najlepši in najmodernejši

jopiči in pelerine, double-burski ovratniki itd.

vse najnovejše.

Ker se je vse jako ugodno kupilo, se tudi jako cenó prodaja.

Največja izber

v oblekah za gospode, dečke in otroke

vse jako fino in skrbno izdelano, in se prodaja po čudovito nizkih cenah

samo

v angleškem skladišču oblek

v Ljubljani, Reseljeva cesta št. 3.

Z velespoštovanjem

Oroslav Bernatović.